

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200565
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200565.5

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa G. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, bytom u matky, toho času v Centre pre deti a rodiny Semeteš, dieťa rodičov T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., B. U. XXX/XX a P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B. X., W. B. XXX/XXX, o zmenu výchovného opatrenia na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd nariaďuje, aby bol maloletý G. K., nar. XX.XX.XXXX, toho času v Centre pre deti a rodiny Semeteš, odovzdaný bezodkladne do osobnej starostlivosti matky, v starostlivosti ktorej bude do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní sp. zn. 6P/30/2020.

Vo zvyšku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

(1) Súd začal dňa 30.04.2020 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske (§ 73 ods. 2 písm. d) zákona č. 305/2005 Z.z.) konanie o zrušenie uloženého výchovného opatrenia, pobytu v Centre pre deti a rodiny Semeteš a uloženie nového výchovného opatrenia - povinnosti podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

(2) Návrh vo veci samej bol odôvodnený tým, že uložené výchovné opatrenie si splnilo svoj účel. Zariadenie, v ktorom bol maloletý umiestnený, odporučilo, aby si mohol maloletý overiť svoje nové sociálne zručnosti a vzorce správania v jeho prirodzenom prostredí. Zároveň chce navrhovateľ docieľiť, aby sa matka zdokonalila v rodičovských kompetenciách, aby sa predišlo zlyhaniu funkcií rodiny, aby mohlo dôjsť k posilneniu emocionálnych väzieb medzi členmi rodiny, čím by sa predišlo opätovnému vyňatiu maloletého z jeho prirodzeného rodinného prostredia.

(3) K návrhu pripojil správu o pobyte maloletého v zariadení.

(4) Súd uznesením zo dňa 27.05.2020 maloletému ustanovil opatrovníka a nariadil pojednávanie na 29.06.2020. Matke, otcovi a maloletému doručoval návrh na začatie konania a umožnil im vyjadriť sa k nemu. Zároveň ich poučil o ich procesných právach a povinnostiach.

(5) Otcovi maloletého sa návrh na začatie konania do termínu pojednávania doručiť nepodarilo. Preto neboli splnené podmienky na otvorenie pojednávania a súd pojednávanie dňa 29.06.2020 bez jeho otvorenia odročil na 10.08.2020.

(6) Dňa 02.07.2020 doručil tunajšiemu súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby maloletý bol odovzdaný neodkladným opatrením späť do starostlivosti svojej matky.

(7) V návrhu poukázal na to, že matka maloletého je zamestnaná v S. T. Š. Y. W. P. L., otec maloletého ňou s nie je v žiadnom kontakte. Matka býva v nájme v X-izbovom veľkometrážnom byte, ktorý je zariadený a udržiavaný na primeranej hygienickej úrovni. V byte žije so svojím súčasným partnerom,

ktorý má zverený do svojej osobnej starostlivosti svoju dcéru. Maloletý vykonáva od 29.10.2018 pobyt v Centre pre deti a rodiny Semeteš, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých. Centrum vyhodnotilo, že si jeho pobyt splnil svoj účel a odporúčajú, aby bol pobyt ukončený a maloletý si mohol overiť nové sociálne zručnosti a vzorce správania v prirodzenom prostredí.

(8) Súd sa pre účely konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom procesného spisu, a to s návrhom na začatie konania vo veci, so správou o pobyte maloletého v zariadení, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 10.06.2020, so zápisnicou o výsluchu maloletého zo dňa 29.06.2020 a s podstatným obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/73/2019, najmä s uznesením zo dňa 30.10.2019 č.k. 2P/73/2019-32 a zistil z nich pre potreby rozhodnutia o neodkladnom opatrení nasledujúci skutkový stav:

(9) Maloletý G. je na základe nariadeného výchovného opatrenia umiestnený v Centre pre deti a rodiny Semeteš, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých. Výchovné opatrenie bolo nariadené rozhodnutím Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/46/2018-42 zo dňa 13.11.2018, právoplatným dňa 14.12.2018. Dôvodom bolo, že miernejšie výchovné opatrenia nevedli k náprave v oblasti výchovy maloletého, ktorého neuspokojivý psychický stav a pokračujúci abúzus marihuany a pervitínu viedol až k jeho hospitalizácii na detskom oddelení Psychiatrickej nemocnice prof. Matulaya v Kremnici.

(10) Podľa Správy Centra pre deti a rodiny Semeteš sa maloletý nachádzal od 28.08.2019 v sociálno-rehabilitačnej fáze programu, zameranej na zvyšovanie schopností sebaregulácie, prebudovanie a upevňovanie spoločensky žiaducich foriem správania sa, morálnych a etických noriem, žiaducich kontaktov so sociálnym svetom, ktoré ho naplňujú zmysluplnosťou, na zvyšovanie sociálnych kompetencií. Zo záverov správy vyplýva, že výchovné opatrenie v zariadení splnilo svoj účel. Pozorujú už presýtenosť prostredím a znižovanie motivačnej úrovne vzhľadom na dĺžku pobytu. Odporúčajú, aby bolo výchovné opatrenie v zariadení ukončené a maloletý si mohol overiť svoje nové sociálne zručnosti a vzorce správania v prirodzenom prostredí. V zariadení už nie je možné zabezpečiť možnosť overiť si novozískané sociálne zručnosti a osvojené vzorce správania v oblasti abstinencie, predpokladajú len ďalšiu stagnáciu, prípadne návrat k starým nevhodným vzorcom správania.

(11) Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vyplýva, že matka maloletého je zamestnaná v S. T. Š. Y. W. P. L.. O otcovi nemá žiadne informácie, nie je s ním v kontakte. Byva v Y. veľkometrážnom nájomnom byte, ktorý je riadne zaradený, udržiavaný na primeranej hygienickej úrovni. Pozostáva zo vstupnej chodby, kuchyne, spálne a sociálneho zariadenia. Matka v ňom žije spolu so svojim partnerom, ktorý má zverený do svojej osobnej starostlivosti maloletú dcéru. Maloletý je od 29.10.2018 v Centre pre rodiny Semeteš. Poukazujú na správu centra a navrhujú zrušiť uložené výchovné opatrenie. Zároveň navrhujú nariadiť podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Topoľčany.

(12) Maloletý pri svojom výsluchu mimo pojednávania dňa 29.06.2020 uviedol, že vie, čo je predmetom konania aj čo je podstatou navrhovaného výchovného opatrenia. V zariadení, v ktorom je, je preto, lebo mal problém s drogami a nechodil do školy. Je tam asi 20 mesiacov. Zmenil názor a pohľad na drogy. Uvedomil si, že keď bude brať drogy, že to nebude fungovať v jeho živote, ako on chce. Po zrušení výchovného opatrenia pôjde domov k mame, s ktorou má dobrý vzťah. Zvládne to, keď sa vráti domov a nespadne znovu do problémov. Chcel by, aby rozhodnutie vo veci samej bolo predbežne vykonateľné.

(13) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(14) Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

(15) Podľa § 367 ods. 1 až ods. 3 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(16) Podľa § 2 ods. 1, ods. 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana

a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

(17) Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(18) Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(19) Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

(20) Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(21) Podľa § 329 ods. 1 až ods. 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodutej veci.

(22) Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

(23) Podľa čl. 5 ZoR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a. úroveň starostlivosti o dieťa,

b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(24) Podľa § 37 ods. 1 ZoR nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(25) Podľa § 37 ods. 3 písm. c) ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

(26) Podľa § 37 ods. 7, ods. 8 ZoR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

(27) Súd na podklade výsledkov doteraz vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podnet na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný, pretože je v záujme maloletého, aby bol až do rozhodnutia vo veci samej o zmene výchovného opatrenia v osobnej starostlivosti matky.

(28) Maloletý bol umiestnený na základe rozhodnutia o výchovnom opatrení podľa § 37 ods. 3 písm. c) do Centra pre deti a rodiny Semeteš. Podľa správy centra si jeho pobyt splnil svoj účel a v súčasnosti je jeho pobyt v centre skôr v jeho neprospech, pretože si nemôže overiť novozískané sociálne zručnosti a osvojené vzorce správania v oblasti abstinencie a predpokladajú len ďalšiu stagnáciu, prípadne návrat k starým a nevhodným vzorcom správania.

(29) Akékoľvek opatrenia týkajúce sa maloletého dieťaťa musia byť v súlade s čl. 5 ZoR v jeho najlepšom záujme. Takýto záväzok pre štát vyplýva aj z Dohovoru o právach dieťaťa. Aj v konaní o zmene výchovného opatrenia (teda aj v tomto konaní) musia byť pomery maloletého dieťaťa upravené tak, aby bol sledovaný jeho najlepší záujem. Jeho pomery možno v súlade s § 37 ods. 8 ZR upraviť aj dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

(30) Už v tejto fáze konania z vykonaného dokazovania vyplýva, že ďalší pobyt maloletého v Centre pre deti a rodiny Semeteš môže mať na maloletého negatívny vplyv. Vo veci samej bolo nariadené pojednávanie až na 10.08.2020, pričom nie je v záujme maloletého, aby dovtedy bol v uvedenom zariadení. Pomery na strane jeho matky umožňujú, aby bol maloletý vrátený do svojho normálneho prostredia, teda do osobnej starostlivosti matky. Preto súd už pred rozhodnutím vo veci samej rozhodol tak, aby bol maloletý odovzdaný do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude zabezpečovať starostlivosť o neho do právoplatného skončenia konania o zmene výchovného opatrenia (a ak bude návrhu vo veci samej vyhovie, tak aj naďalej).

(31) V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd obmedzil trvanie tohto neodkladného opatrenia len do skončenia konania vo veci samej o zmene výchovného opatrenia. Vychádzal pritom aj z ustanovenia § 37 ods. 8 ZoR. Obmedzenie trvania neodkladného opatrenia však neznamena, že maloletý po rozhodnutí vo veci samej nemôže ostať v osobnej starostlivosti matky. V prípade, ak súd návrhu vo veci samej vyhovie, bude osobná starostlivosť matky o maloletého pokračovať aj naďalej.

(32) Súd o neodkladnom opatrení rozhodol v zmysle § 329 ods. 1 CSP bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktorým sa rozhodne o odovzdaní maloletých detí do starostlivosti toho, koho označí súd, je v zmysle § 367 ods. 3 CMP vykonateľné len čo je vyhotovené.

(33) V tej časti, v ktorej sa navrhovateľ domáha neodkladným opatrením zrušenia uloženého výchovného opatrenia, súd vyhodnotil návrh ako nedôvodný. Ustanovenie § 37 ods. 8 ZoR umožňuje súdu rozhodnúť o dočasnej úprave pomerov do právoplatnosti rozhodnutia. Nie je dôvodné, aby súd už neodkladným opatrením rušil nariadené výchovné opatrenie. Takéto zrušenie by podľa citovaného zákonného ustanovenia mohlo trvať len do právoplatného rozhodnutia vo veci, čo nie je účelné. Na zrušenie (zmenu) uloženého výchovného opatrenia je potrebné vykonať riadne dokazovanie, pričom rozhodnutie môže vyčkať až na konečné rozhodnutie vo veci. Neodkladne je potrebné upraviť len vyňatie maloletého zo starostlivosti zariadenia, do ktorého bol umiestnený, pretože len pokračovanie jeho pobytu môže mať na neho negatívny vplyv. To bolo dosiahnuté tou časťou tohto rozhodnutia, ktorým súd nariadil odovzdanie maloletého do osobnej starostlivosti matky, na dobu do rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.